

جمهوری اسلامی ایران
هیأت عالی بانک مرکزی

«بسمه تعالی»

چهلمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۱

مصوبه بند (۱)

موضوع: نتیجه بررسی پیش نویس دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری توسعه‌ای
پیرو مصوبه بند (۸) از سی و چهارمین جلسه هیأت عالی مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۸ در خصوص «بررسی پیش نویس دستورالعمل
تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری توسعه‌ای توسط کارگروهی منتخب از نمایندگان بانک مرکزی، وزارت
امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور و نماینده دادستان کل کشور»، نتیجه بررسی کارگروه مزبور در هیأت عالی
مطرح و دستورالعمل مزبور به تصویب رسید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت تنظیم کرمی و نظارت

مرکز تنظیم کرمی

بدریت کل تنظیم مقررات

دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری توسعه‌ای

(مصوب هیأت عالی بانک مرکزی)

مرداد ماه ۱۴۰۴

اداره مطالعات و مقررات

گروه تدوین مقررات ۳

بسمه تعالی

«دستور العمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری توسعه‌ای»

با استناد به بند (الف) ماده (۹) و بند (ج) ماده (۸) «قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران» مصوب خرداد ماه سال ۱۴۰۳، دستور العمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری توسعه‌ای که از این پس دستور العمل نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین می‌گردد.

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این دستور العمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- **مؤسسه اعتباری توسعه‌ای:** بانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی با هدف ایجاد رونق در بخش‌های مولد اقتصاد کشور، بهبود وضعیت اجتماعی و رفاهی و رشد ظرفیت تولید ملی ایجاد و در راستای سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه اقتصادی کشور، نسبت به تأمین مالی پایدار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی، کلان توسعه‌ای، ایجاد، نوسازی و حفظ زیرساخت‌های اقتصادی و سایر موارد اقدام می‌نماید.

۱-۳- **مؤسس/مؤسسين:** اشخاص حقوقی واجد شرایط که متقاضی تأسیس مؤسسه اعتباری توسعه‌ای می‌باشند.

۱-۴- **سهامدار مؤثر:** سهامداری که به تشخیص بانک مرکزی، یک یا چند عضو هیأت‌مدیره مؤسسه اعتباری توسعه‌ای به تنهایی توسط او انتخاب می‌شود.

۱-۵- **صلاحیت عمومی و حرفه‌ای:** دارا بودن شرایط عمومی و حرفه‌ای لازم برای تصدی سمت عضویت در هیأت‌مدیره و هیأت‌عامل مؤسسه اعتباری مشتمل بر شرایط عمومی و تخصصی در چارچوب ضوابطی که توسط بانک مرکزی تدوین و ابلاغ می‌شود.

۱-۶- **ذینفع:** شخص حقیقی یا حقوقی که در قراردادهای تأمین مالی طرح‌های مورد اشاره در بند (۱-۲) توسط مؤسسه اعتباری توسعه‌ای، طرف مقابل مؤسسه اعتباری می‌باشد.

فصل دوم - کلیات تأسیس و حدود فعالیت

ماده ۲- فرآیند تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسه اعتباری توسعه‌ای تابع مفاد این دستورالعمل، ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در خصوص تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری و همچنین قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، قانون پولی و بانکی کشور و اصلاحات بعدی آن، قانون عملیات بانکی بدون ربا و سایر قوانین و مقررات مربوط می‌باشد.

تبصره - بانک توسعه جمهوری اسلامی ایران، موضوع بند (ج) ماده (۸) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران به موجب اساسنامه‌ای که به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد، تشکیل خواهد شد.

ماده ۳- تأسیس مؤسسه اعتباری توسعه‌ای صرفاً در قالب شرکت سهامی عام با رعایت قوانین و مقررات مربوط امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۴- حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت مؤسسه اعتباری توسعه‌ای معادل چهارصد هزار میلیارد ریال می‌باشد.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری توسعه‌ای یک یا ترکیبی از اشخاص به شرح زیر می‌باشند:

۵-۱- دولت؛

۵-۲- مؤسسات دولتی؛

۵-۳- شرکت‌های دولتی؛

۵-۴- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.

تبصره - سهامداران مؤثر مؤسسه اعتباری توسعه‌ای همواره باید از اشخاص مورد اشاره در این ماده باشند.

ماده ۶- مؤسسه اعتباری توسعه‌ای در چارچوب اهداف مقرر در بند (۲) ماده (۱) این دستورالعمل، مجاز به فعالیت در یک یا چند بخش تخصصی زیر می‌باشد:

۶-۱- کشاورزی؛

۶-۲- مسکن، شهرسازی، راه‌سازی و حمل و نقل؛

۶-۳- صادرات و واردات؛

۶-۴- صنایع و معادن؛

۶-۵- سایر موارد به تشخیص بانک مرکزی.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری توسعه‌ای مجاز به انجام عملیات و فعالیت‌های زیر (ریالی و ارزی) می‌باشد:

۷-۱- صدور گواهی سپرده خاص؛

- ۷-۲- سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار در بخش تخصصی فعالیت در راستای تأمین مالی پروژه‌ها و در چارچوب ضوابط بانک مرکزی؛
- ۷-۳- تأسیس و مشارکت در شرکت‌های با فعالیت بانکی طبق ضوابط بانک مرکزی به استثنای موارد غیرمجاز مقرر در ماده ۸- این دستورالعمل؛
- ۷-۴- دریافت کمک‌های مالی و یا تسهیلات و اعتبارات خارجی از سازمان‌ها و نهادهای مالی و توسعه‌ای بین‌المللی؛
- ۷-۵- دریافت کمک‌های مالی و یا اعتبار از دولت، شرکت‌های دولتی، صندوق توسعه ملی، مؤسسات عمومی غیردولتی در چارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط؛
- ۷-۶- گشایش انواع اعتبار اسنادی و صدور انواع ضمانت‌نامه و استفاده از سایر ابزارهای تعهدی از جمله اوراق گام در بخش تخصصی فعالیت؛
- ۷-۷- اعطای تسهیلات ریالی و ارزی در بخش تخصصی فعالیت؛
- ۷-۸- اعطای انواع خطوط اعتباری (فاینانس، ری‌فاینانس و ...) در بخش تخصصی فعالیت؛
- ۷-۹- تبدیل به اوراق بهادار کردن دارایی‌ها در بخش تخصصی فعالیت؛
- ۷-۱۰- انتشار، فروش و تضمین انواع اوراق بهادار اسلامی نظیر اوراق مشارکت و صکوک در بخش تخصصی فعالیت؛
- ۷-۱۱- افتتاح و نگهداری حساب قرض‌الحسنه جاری صرفاً برای ذینفع؛
- ۷-۱۲- ارائه خدمات مرتبط با چک طبق قانون صدور چک صرفاً به ذینفع؛
- ۷-۱۳- ارائه خدمات دریافت، پرداخت و نقل و انتقال وجوه ریالی و ارزی صرفاً در زمینه فعالیت توسعه‌ای مؤسسه اعتباری توسعه‌ای؛
- ۷-۱۴- ارائه خدمات مشاوره‌ای در زمینه‌های خدمات مالی، سرمایه‌گذاری و مدیریت دارایی‌ها؛
- ۷-۱۵- خدمات مربوط به وجوه اداره شده و افتتاح حساب امانی صرفاً در بخش تخصصی فعالیت؛
- ۷-۱۶- انجام عملیات بین‌بانکی؛
- ۷-۱۷- حفظ، برقراری و ایجاد رابطه کارگزاری با بانک‌های داخل و خارج و سایر نهادهای مالی داخلی و بین‌المللی؛
- ۷-۱۸- انجام سفارشات مستمر ذینفع (دستور پرداخت مستمر)؛
- ۷-۱۹- انجام وظایف قیمومیت، وصایت، وکالت و نمایندگی ذینفع طبق قوانین و مقررات مربوطه؛
- ۷-۲۰- انجام امور نمایندگی به منظور جمع‌آوری وجوه، انواع قبوض خدمات شهری، ودایع و ...؛

۷-۲۱- فروش تمبر مالیاتی و سفته؛

۷-۲۲- ایجاد هرگونه پوشش بیمه‌ای برای دارایی‌های مؤسسه نزد شرکت‌ها و مؤسسات بیمه؛

۷-۲۳- انجام سایر عملیات پس از اخذ تأییدیه بانک مرکزی.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری توسعه‌ای مجاز به انجام عملیات زیر نمی‌باشد:

۸-۱- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات خارج از اهداف توسعه‌ای مؤسسه اعتباری توسعه‌ای؛

۸-۲- تأسیس و مشارکت در انواع شرکت‌های لیزینگ، بیمه، کارگزاری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، سایر نهادهای

پولی و نهادهای مالی موضوع ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران به استثنای صندوق‌های

مرتبط با حیطه تخصصی فعالیت به تشخیص بانک مرکزی؛

۸-۳- افتتاح حساب و نگهداری انواع سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار؛

۸-۴- افتتاح حساب و نگهداری سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز و اعطای تسهیلات در قالب عقد قرض‌الحسنه؛

۸-۵- اشتغال به معاملات اموال، املاک و مستغلات جز در موارد استیفاء مطالبات و یا رعایت مقررات بانک مرکزی؛

۸-۶- تضمین بازخرید اوراق بهادار صادره اشخاص حقوقی دولتی و غیردولتی خارج از زمینه فعالیت توسعه‌ای

مؤسسه اعتباری توسعه‌ای؛

۸-۷- قبول و نگهداری اشیاء گرانبها، اسناد و اوراق بهادار و اجاره صندوق امانات؛

۸-۸- صدور انواع کارت‌های اعتباری، هدیه و بن‌کارت.

تبصره- هرگونه تسهیلاتی نظیر تسهیلات مسکن که در راستای برنامه‌های رفاهی مؤسسه اعتباری توسعه‌ای به مدیران و

کارکنان آن تعلق می‌گیرد از حکم مقرر در بندهای فوق مستثنی می‌باشد.

ماده ۹- در مؤسسه اعتباری توسعه‌ای تخصیص منابع با توجه به گزارش توجیه فنی، اقتصادی، مالی، طرح و در چارچوب شیوه‌نامه

تأمین مالی است که به تصویب هیأت‌مدیره مؤسسه اعتباری توسعه‌ای می‌رسد، صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۰- تأیید صلاحیت حرفه‌ای مدیران مؤسسه اعتباری توسعه‌ای تابع ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در خصوص نحوه احراز و لغو

تأیید صلاحیت حرفه‌ای مدیران مؤسسه اعتباری می‌باشد.

فصل سوم- مقررات نظارتی و احتیاطی

ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری توسعه‌ای مکلف است تمامی حدود نظارتی و احتیاطی ابلاغی بانک مرکزی را رعایت نماید.

ماده ۱۲- سرمایه‌گذاری‌های مؤسسه اعتباری توسعه‌ای از حدود فردی و جمعی مقرر در ضوابط ناظر بر سرمایه‌گذاری مؤسسات اعتباری صرفاً در زمینه فعالیت‌های (سرمایه‌گذاری‌های) مجاز در این دستورالعمل مستثنی می‌باشد.

ماده ۱۳- اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات صرفاً به/برای اشخاص حقوقی که به منظور تأمین مالی طرح‌های مشارکتی ایجاد شده‌اند، از حدود فردی و جمعی مربوط به ضوابط ناظر بر تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط مستثنی می‌باشد.

تبصره- مدیران مؤسسه اعتباری توسعه‌ای (عضو هیأت‌مدیره، هیأت‌عامل، مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل) و اعضای خانواده آنها (اقارب سببی و نسبی طبقه اول یا درجه یک از طبقه دوم مطابق با احکام قانون مدنی) نباید سهامدار مؤثر و یا دارنده سمت‌های مدیریتی در اشخاص حقوقی موضوع این ماده باشند.

ماده ۱۴- حدود مجاز ناظر بر وضعیت باز ارزی برای مؤسسه اعتباری توسعه‌ای معادل ۱/۵ برابر حدود تعیین شده در ضوابط ابلاغی بانک مرکزی ناظر بر وضعیت باز ارزی مؤسسات اعتباری، می‌باشد.

ماده ۱۵- حد مجاز تملک خالص دارایی‌های ثابت بانکی توسط مؤسسه اعتباری توسعه‌ای حداکثر معادل ۶۰ درصد حد مجاز تعیین شده در ضوابط ابلاغی بانک مرکزی ناظر بر نحوه محاسبه نسبت خالص دارایی‌های ثابت بانکی مؤسسات اعتباری، می‌باشد.

ماده ۱۶- مؤسسه اعتباری توسعه‌ای از رعایت حد فردی ضوابط ابلاغی بانک مرکزی ناظر بر تسهیلات و تعهدات کلان مستثنی می‌باشد.

ماده ۱۷- سالانه درصد مشخصی از سود خالص مؤسسه اعتباری توسعه‌ای براساس ضوابطی که بانک مرکزی تعیین می‌کند، صرف افزایش سرمایه بانک می‌شود.

ماده ۱۸- بانک مرکزی (هیأت‌عامل) می‌تواند حدود مجاز مقرر در فصل سوم این دستورالعمل را با توجه به شاخص‌های اقتصادی از جمله نرخ رشد اقتصادی و تورم تغییر دهد.

فصل چهارم - سایر موارد

ماده ۱۹- فرایند بازسازی و گزیر مؤسسه اعتباری توسعه‌ای مطابق با مفاد قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، قانون پولی و بانکی کشور و اصلاحات بعدی آن، قانون عملیات بانکی بدون ربا و سایر قوانین و مقررات مربوط می‌باشد.

ماده ۲۰- ارکان و نحوه اداره مؤسسه اعتباری توسعه‌ای تابع اساسنامه‌ای است که به تصویب هیأت‌عالی بانک مرکزی می‌رسد.

ماده ۲۱- مواردی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است تابع ضوابط ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۲۲- مؤسسات اعتباری که قبل از ابلاغ این دستورالعمل تأسیس شده و به فعالیت اشتغال داشته‌اند و متقاضی تبدیل به مؤسسه اعتباری توسعه‌ای هستند، باید مطابق با شیوه‌نامه‌ای که به تصویب هیأت‌عالی بانک مرکزی می‌رسد، اقدام نمایند.

دستورالعمل تأسیس، فعالیت، نحوه اداره و نظارت بر مؤسسات اعتباری توسعه‌ای در (۲۲) ماده و (۴) تبصره در سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۴/۵/۸ هیأت عالی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد.

چهلمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۱

مصوبه بند (۲)

موضوع: بودجه متمم سال ۱۴۰۴ و بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۵

هیأت عالی در خصوص «متمم بودجه سال ۱۴۰۴ و همچنین بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۵ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران»، مقرر نمود مراتب در کمیته‌ای متشکل از معاونت بودجه سازمان برنامه و بودجه کشور، معاونت امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت اقتصادی دادستان کل کشور و معاونت توسعه مدیریت و منابع بانک مرکزی بررسی، جمع‌بندی و به هیأت عالی ارائه گردد.

مصوبه بند (۳)

موضوع: بررسی پیش‌نویس دستورالعمل اجرایی اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار دارای درآمد منظم، مستمری یا یارانه موضوع بند «ث» ماده (۱۰) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت

گزارش شماره ۰۴/۱۴۲۱۵۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص «دستورالعمل اجرایی بند «ث» ذیل ماده (۱۰) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار دارای درآمد منظم، مستمری یا یارانه)» به انضمام مصوبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ شورای تنظیم‌گری و نظارت بانکی مطرح شد و مورد بررسی قرار گرفت.

هیأت عالی دستورالعمل اجرایی بند «ث» ماده (۱۰) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار دارای درآمد منظم، مستمری یا یارانه) را با اعمال اصلاحات مورد نظر هیأت عالی به نحوی که اعتبار مذکور صرفاً معطوف و مصروف حوزه تولید کالا گردد، به شرح پیوست تصویب و مقرر شد جهت اجرا به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت تنظیم‌گری و نظارت

مرکز تنظیم‌گری

دستورالعمل اجرایی بند «ث» ماده (۱۰)

قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت

(اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار دارای درآمد منظم، مستمری یا یارانه)

مدیریت کل تنظیم مقررات

اداره مطالعات و مقررات

پاییز ۱۴۰۴

دستورالعمل اجرایی بند «ث» ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار)

بسمه تعالی

مبانی توجیهی:

در اجرای بند «ث» ذیل ماده (۱۰) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت و همچنین در راستای تسهیل و تسریع تأمین مالی خرد خانوارها و سایر مشتریان حقیقی شبکه بانکی در انطباق با بند «ث» ماده (۲) و بندهای ۷ و ۱۱ ماده (۴) قانون بانک مرکزی، «دستورالعمل اجرایی بند «ث» ذیل ماده (۱۰) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می شود، به شرح زیر تصویب می گردد:

ماده ۱- در این دستورالعمل عبارات زیر در معانی مشروحه زیر به کار می روند:

۱-۱- قانون: قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت.

۱-۲- مؤسسه اعتباری: اشخاص حقوقی که با مجوز بانک مرکزی یا به موجب قانون، تحت عنوان «بانک» یا «مؤسسه اعتباری غیربانکی» به انجام عملیات بانکی مبادرت می نمایند.

۱-۳- متقاضی: شامل اشخاص حقیقی که در اجرای بند «ث» ذیل ماده (۱۰) قانون و با رعایت شرایط مقرر در این دستورالعمل خواهان استفاده از "تسهیلات" می باشند و مشتمل بر موارد زیر هستند:

الف — اشخاص حقیقی سرپرست خانوار صاحب حساب جاری، اعم از حقوق بگیر، مزدبگیر، بازنشسته یا دارای یارانه.

ب - اشخاص حقیقی سرپرست خانوار "صاحب کسب و کار خرد" یا سایر اشخاص حقیقی سرپرست خانوار دارای حساب جاری و درآمد منظم به تشخیص مؤسسه اعتباری.

۱-۴- حساب جاری اعتبار: در این دستورالعمل منظور "حساب قرض الحسنه جاری" به نام متقاضی بدون دسته چک و کارت بانکی است که تسهیلات موضوع این دستورالعمل توسط مؤسسه اعتباری به آن واریز می شود و صرفاً از طریق کارت اعتباری متصل به حساب مزبور قابل استفاده می باشد.

۱-۵- حساب درآمدی: حساب بانکی که حقوق، مزد، یارانه یا سایر اقسام درآمد منظم متقاضی یا مشتری به آن واریز می شود و مستقل از حساب جاری اعتبار می باشد.

۱-۶- قرارداد اعطای اعتبار: قراردادی که متعاقب درخواست متقاضی و پس از اعتبارسنجی و بررسی سایر شرایط وی در چهارچوب مفاد این دستورالعمل برای استفاده از تسهیلات، بین مؤسسه اعتباری و متقاضی منعقد گردیده و مبین توافقات، تعهدات و سایر الزامات طرفین می باشد؛

دستورالعمل اجرایی بند «ث» ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار)

۷-۱- تسهیلات: اعتبار قابل تخصیص به متقاضی که بر اساس بند «ث» ماده (۱۰) قانون و سایر شرایط مقرر در این دستورالعمل و قرارداد اعطای اعتبار، در قالب «مراجعه» به حساب جاری اعتبار وی واریز می‌شود؛

۷-۱- مشتری: متقاضی که در چهارچوب شرایط مقرر در این دستورالعمل، اقدام به دریافت "تسهیلات" موضوع این دستورالعمل از مؤسسه اعتباری نموده است.

۹-۱- سقف اعتبار: حداکثر اعتباری که بر اساس مفاد این دستورالعمل و ضوابط ابلاغی بانک مرکزی مؤسسه اعتباری به متقاضی تخصیص می‌دهد تا در چهارچوب قرارداد اعطای اعتبار، برای پرداخت وجه خرید اموال و دریافت خدمات، مورد استفاده قرار گیرد؛

ماده ۲- مؤسسه اعتباری مجاز است حسب درخواست متقاضی، با توجه به توان مالی و اعتبارسنجی انجام‌شده در مورد آنان، اعتبار مشخصی را بر اساس شرایط مقرر در این دستورالعمل و رعایت سایر ضوابط و مقررات ذیربط برای متقاضی تعیین نماید.

تبصره ۱- متقاضی جهت ارائه درخواست استفاده از تسهیلات موضوع این دستورالعمل، صرفاً باید به مؤسسه اعتباری مراجعه نماید که حساب درآمدی وی در آن مؤسسه می‌باشد.

تبصره ۲- سقف اعتبار هر متقاضی در هر مؤسسه اعتباری، نباید بیشتر از سقف تعیین‌شده برای اعطای «تسهیلات خرد» مندرج در ضوابط ابلاغی بانک مرکزی باشد.

ماده ۳- مؤسسه اعتباری موظف است پس از ارائه درخواست متقاضی مبنی بر استفاده از تخصیص اعتبار و تسهیلات موضوع این دستورالعمل و معرفی و تودیع حساب درآمدی توأم با مستندات درآمدی مربوط به نام وی، صحت و اصالت مستندات ابرازی متقاضی -که موید داشتن درآمد منظم، یا حقوق، یارانه یا مستمری بازنشستگی می‌باشد- را از طرق مقتضی احراز نماید.

ماده ۴- پس از افتتاح و معرفی "حساب جاری اعتبار" توسط متقاضی و بررسی وضعیت اعتباری و احراز درآمد وی و صحت و اصالت اسناد و مدارک موضوع ماده (۳)، مؤسسه اعتباری اقدام به انعقاد قرارداد اعطای اعتبار با متقاضی نموده و متناسب با وضعیت درآمدی، تضامین اخذ شده و سقف اعتبار وی، اعتبار مشخصی را در قالب "تسهیلات" به حساب جاری اعتبار وی واریز می‌نماید.

دستورالعمل اجرایی بند «ث» ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار)

تبصره ۱- اعطای تسهیلات موضوع این دستورالعمل، حداکثر به میزان اعتبار تخصیص یافته و صرفاً از طریق حساب جاری اعتبار امکان پذیر می باشد.

تبصره ۲- چنانچه متقاضی سابقاً در همان موسسه اعتباری که درخواست استفاده از تسهیلات موضوع این دستورالعمل را ارائه نموده است، از تسهیلات خرد یا کارت اعتباری مطابق ضوابط مربوط استفاده نموده باشد، مبلغ مجاز تسهیلات موضوع این دستورالعمل برابر با مابه التفاوت مانده بدهی تسهیلات خرد و یا کارت اعتباری اخذ شده قبلی وی و سقف اعتبار موضوع این دستورالعمل می باشد.

ماده ۵- "حساب جاری اعتبار" از محدودیت های ناظر بر تعداد حساب های اشخاص حقیقی در موسسات اعتباری در ضوابط ابلاغی بانک مرکزی موضوع «دستورالعمل ناظر بر الزامات افتتاح و نگهداری حساب های سپرده ریالی اشخاص حقیقی در مؤسسات اعتباری» مستثنی می باشد.

تبصره - معرفی حساب جاری (قبلی) بدون دسته چک توسط متقاضی (غیر از حساب درامدی) به منظور استفاده از تسهیلات موضوع این دستورالعمل امکان پذیر می باشد. در این صورت موسسه اعتباری باید امکان استفاده از کارت بانکی متصل به حساب مزبور جهت انجام تراکنش های مالی نظیر خرید، برداشت یا انتقال وجه را تا پایان قرارداد اعطای اعتبار و تسویه تسهیلات ممنوع نماید.

ماده ۶- تسهیلات اعطایی در چارچوب شرایط مقرر در این دستورالعمل، برای تأمین نیازهای مالی کوتاه مدت (حداکثر سه ساله) متقاضی در قالب عقد «مراجعه» توسط مؤسسه اعتباری قابل پرداخت بوده و متناسب با ایفای تعهدات توسط مشتری و وضعیت اعتباری وی، به میزان مابه التفاوت اعتبار تخصیص یافته و میزان مطالبات موسسه اعتباری از مشتری به دفعات قابل استفاده و تکرار است.

ماده ۷- به منظور مدیریت ریسک اعتباری و رعایت الزامات اعتبارسنجی، مؤسسه اعتباری مجاز است، نسبت به اخذ یکی از وثایق و تضامین مورد اشاره در «دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد» از متقاضی با رعایت فرایندهای اجرایی سامانه جامع وثایق اقدام نماید.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری مکلف است ضمن رعایت شرایط و الزامات افتتاح حساب جاری و ضوابط مبارزه با پولشویی مطابق مقررات ابلاغی مربوط، قبل از انعقاد قرارداد و اعطای اعتبار به متقاضی، وضعیت بدهی غیرجاری و چک برگشتی وی را از بانک مرکزی استعلام نماید. اعطای تسهیلات به اشخاص دارای بدهی غیرجاری و چک

دستورالعمل اجرایی بند «ث» ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار)

برگشتی رفع سوءاثر نشده نزد شبکه بانکی کشور و همچنین اعطای تسهیلات بدون اخذ شناسه یکتای صادر شده از سامانه متمرکز اطلاعات تسهیلات و تعهدات «سمات» ممنوع است.

ماده ۹- اعتبار تخصیص یافته به مشتری صرفاً جهت خرید کالا از تولیدکنندگان داخلی (پذیرندگان تولیدی) که فهرست آنها توسط موسسه اعتباری مشخص می شود، از طریق کارت اعتباری متصل به حساب جاری مشتری قابل استفاده است.

تبصره ۱- موسسه اعتباری فهرست پذیرندگان تولیدی که با آنها قرارداد تنظیم کرده است را به اطلاع مشتری می رساند.

تبصره ۲- چنانچه موسسه اعتباری در فرایند تخصیص اعتبار میان مشتری و پذیرندگان از ابزارهای تامین مالی زنجیره ای از جمله اوراق گام استفاده کند، میزان اعتبار اختصاص یافته از سقف کنترل مقداری ترازنامه معاف است.

ماده ۱۰- پس از تخصیص اعتبار و تحقق و ثبت "تسهیلات" در دفاتر مؤسسه اعتباری، اقساط آن که در تناسب با وضعیت درآمدی مشتری و میزان اعتبار دریافتی، در قرارداد اعطای اعتبار و در چارچوب ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی تعیین می گردد، از محل حساب درآمدی معرفی شده توسط مشتری در مواعد زمانی معین (مورد توافق) به صورت خودکار توسط مؤسسه اعتباری برداشت و به حساب بازپرداخت تسهیلات منظور خواهد شد.

ماده ۱۱- در صورت انسداد حساب درآمدی مشتری یا قطع شدن یارانه وی، اخراج، فوت یا سایر مواردی که منجر به از دست دادن درآمد منظم، مستمری یا یارانه می گردد، موسسه اعتباری با پیش بینی این موضوع در قرارداد اعطای اعتبار، از سایر حساب های وی با اولویت حساب های مشتری در همان موسسه اعتباری، مطابق ضوابط ابلاغی مربوط اقدام به برداشت مطالبات خود نموده و یا در چهارچوب مقررات ابلاغی مربوط از محل تضامین مشتری مطالبات خود را وصول می نماید.

تبصره - موسسه اعتباری موظف است در قرارداد اعطای اعتبار، نسبت به اخذ رضایت از مشتری در برداشت خودکار اقساط از حساب درآمدی وی اقدام نماید.

ماده ۱۲- در موارد خرید کالا و خدمات موضوع قرارداد توسط متقاضی، مؤسسه اعتباری مکلف است از طرق مقتضی از جمله رصد تراکنش ها، اخذ اسناد و مدارک خرید و فاکتورهای مربوط (در صورت امکان) و ... بر مصرف صحیح تسهیلات موضوع این دستورالعمل (در راستای رفع نیاز خانوار) نظارت به عمل آورد.

ماده ۱۳- استفاده از سازوکار اعتبار در حساب جاری موضوع این دستورالعمل برای سایر اشخاص حقیقی فاقد شرایط ممنوع بوده و تسهیلات اعتبار در حساب جاری برای اشخاص حقوقی اعم از واحدهای تولیدی، کشاورزی و

دستورالعمل اجرایی بند «ث» ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (اعتبار در حساب جاری برای سرپرستان خانوار)

خدماتی نیز تابع ضوابط ابلاغی مربوط از جمله دستورالعمل اجرایی ماده (۲۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌باشد.

ماده ۱۴- اتخاذ تصمیم در خصوص نوع وثیقه یا تضمین موضوع ماده (۷) این دستورالعمل، نحوه و کیفیت ارزش‌گذاری، ارزیابی درجه نقدشوندگی و سایر موارد اجرایی و عملیاتی مرتبط با آن در چارچوب قوانین موضوعه عنداللزوم از طریق انعقاد قرارداد یا تفاهم‌نامه با سازمان واریز‌کننده حقوق متقاضی، سازمان هدفمندی یارانه‌ها یا سازمان بورس و اوراق بهادار (در موارد توثیق سهام عدالت)، در حیطه مسئولیت و صلاحیت‌های مؤسسات اعتباری می‌باشد.

ماده ۱۵- در صورت احراز مصرف تسهیلات در غیر محل آن، صوری یا جعلی بودن اسناد و مدارک ابرازی، عدم رعایت ضوابط و مقررات ناظر بر افتتاح حساب جاری و محدودیت‌های مربوط به آن و عدم بازپرداخت به موقع اقساط تسهیلات دریافتی، موسسه اعتباری مطابق ضمانت اجراهای مقرر در ضوابط ابلاغی مربوط اقدام خواهد نمود.

ماده ۱۶- در صورتی عدم امکان وصول به موقع اقساط تسهیلات به دلایل مختلف از جمله موارد مقرر در ماده (۱۲)، مشتری موظف به پرداخت وجه التزام تأخیر تأدیه (در چهارچوب مصوبات ابلاغی بانک مرکزی) خواهد بود. کلیه هزینه‌های دادرسی، اجرایی و حقوقی ناشی از عدم پرداخت اقساط، مطابق تصمیم مرجع قضایی بر عهده مشتری است.

ماده ۱۷- سایر سازوکارهای اجرایی قرارداد اعطای اعتبار از جمله مندرجات قرارداد، صورتحساب، محاسبه نرخ سود و وجه التزام، کارمزد و ... که در این دستورالعمل قید نشده است، حسب مورد تابع مفاد «دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد»، «دستورالعمل اجرایی کارت اعتباری»، «دستورالعمل اجرایی عقد مرابحه» و «مفاد فرم یکنواخت عقد مرابحه» و سایر ضوابط و مقررات مربوط ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۱۸- موسسه اعتباری، در صورت تخلف از مفاد این آیین‌نامه دستورالعمل مشمول مجازات‌های انتظامی مقرر در قانون بانک مرکزی و یا مجازات‌های مندرج در سایر قوانین و مقررات مربوط می‌گردد.

دستورالعمل اجرایی بند «ث» ماده (۱۰) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت در قالب ۱۸ ماده و ۸ تبصره در
چهلمین جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۱ هیأت عالی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد.